

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 103/2024
24.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милун Гајић, адвокат из ..., против тужене ББ, власника Агенције за књиговодство и туризам „Александрија 09“ из Крушевца, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2811/23 од 04.09.2023. године, у седници већа одржаној 24.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2811/23 од 04.09.2023. године у преиначујућем делу (став трећи изреке).

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину П1 10/2022(19) од 04.08.2022. године, исправљеном решењем истог суда од 11.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи решење тужене од 28.10.2019. године, којим је тужили отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је обавезана тужена да јој исплати износ од 4.824,96 динара на име разлике неисплаћене накнаде зараде за октобар 2019. године са законском затезном каматом од 15.11.2019. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиле да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 219.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 147.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2811/23 од 04.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину П1 10/2022(19) од 04.08.2022. године, исправљена решењем истог суда од 11.04.2023. године у ставу другом изреке. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђено решење о исправци пресуде Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину П1 10/22(19) од 11.04.2023. године. Ставом трећим изреке, преиначена је

првостепена пресуда, исправљена решењем истог суда од 11.04.2023. године, у ставовима првом, трећем и четвртном изреке тако што је усвојен тужбени захтев тужиле и поништено решење тужене број 1/2019 од 28.10.2019. године којим је тужилци отказан уговор о раду и обавезана тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 259.842,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права побијајући је у преиначујућем делу (у ставу трећем изреке).

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди. Супротно тврдњи ревидента ревизијски суд сматра да је другостепени суд оценио све жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице. Указивање на погрешно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилка је била у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од 01.06.2019. године и обављала је послове „помоћник ...“. Тужена је 18.10.2019. године донела решење о опомени са најавом отказа тужилци, којим јој се ставља на терет повреда радне дисциплине из тачке 18. уговора о раду од 01.06.2019. године, извршене на тај начин што је обављала послове које не сме радити и који нису предвиђени наведеним уговором (тако што је за другог послодавца „Ексклузив“ Варварин преко интернета продавала намештај током целог периода радног односа, као и одсуствовања са рада од 04.10.2019. године, недостављања потврде о привременој спречености за рад у року од три дана, већ достављање на инсистирање послодавца тек 09.10.2019. године). Наведено је и да ће послодавац запосленом отказати уговор о раду без поновног упозорења из члана 180. Закона о раду. Побиченим решењем од 28.10.2019. године, тужилци је отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине, с позивом на члан 179. став 3. тачке 2. и 3. Закона о раду, јер је почев од 04.10.2019. године била привремено спречена за рад, а да потврду о привременој спречености за рад није доставила у року од три дана, већ је исту доставила тек 09.10.2019. године на инсистирање послодавца. Поред тога, отказним решењем стављено јој је на терет и да је у време радног односа, али и за време привремене спречености за рад обављала послове за другог послодавца путем интернет продаје и тиме прекршила уговор о раду и своје боловање о чему су јој достављени сви докази.. Пре доношења решења, тужилци је достављен и упозорење од 18.10.2019. године о разлозима за отказ, на које се тужилка писмено изјаснила 30.10.2019. године, негирајући повреду радне дисциплине која јој је стављена на терет.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом материјалног права из одредбе члана 179. став 3. тачка 2. и 3. Закона о раду, одбио

тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, сматрајући да су се у конкретном случају стекли услови за отказ уговора о раду на иницијативу послодавца, због тога што тужиља није доставила потврду о привременој спречености за рад у року од 3 дана, односно чињенице да је ова потврда достављена 09.10.2019. године, као и да је учинила повреду радне дисциплине из тачке 18. уговора о раду од 01.06.2019. године на тај начин што је обављала послове које не сме радити, док је усвојио тужбени захтев тужиље у делу у којим је тражила да се обавезе тужени да јој исплати накнаду зараде за дане када се налазила на боловању у октобру 2019.године.

Другостепени суд је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду у делу захтева за исплату накнаде зараде за дане када се тужиља налазила на боловању, док је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев у делу за поништај решења тужене од 28.10.2019. године којим је тужиљи отказан уговор о раду, налазећи да се у конкретном случају нису стекли услови из члана 179. став 3. тачке 2. и 3. Закона о раду, уз образложење да је тужена дана 18.10.2019. године изрекла тужиљи опомену са најавом отказа у којој су наведене исте повреде радне дисциплине, као и у оспореном решењу о отказу од 28.10.2019. године, па је тужена на тај начин тужиљи отказала уговор о раду, без поновног упозорења из члана 180. Закона о раду и тако је тужиљу два пута санкционисала за исте повреде радне дисциплине.

По оцени Врховног суда, правно становиште другостепеног суда о непостојању материјалних претпоставки за отказ уговора о раду, засновано је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр 24/05 ... 95/18), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе. Одредбом става 3. истог члана, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то: ако не достави потврду о привременој спречености за рад у смислу члана 103. овог закона (тачка 2.); ако злоупотреби право на одсуство због привремене спречености за рад (тачка 3.).

Одредбом члана 179а. тачка 3. истог закона (дисциплинске мере), прописано је да послодавац може запосленом за повреду радне обавезе или непоштовања радне дисциплине, у смислу члана 179. ставови 2. и 3. тог закона, да ако сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно непоштовања радне дисциплине није такве природе да запосленом треба да престане радни однос, уместо отказа уговора о раду, изрекне опомену са најавом отказа у којој се наводи да послодавац запосленом отказати уговор о раду без поновног упозорења из члана 180. овог закона, ако у наредном року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине.

У конкретном случају, туженој је побијаним решењем од 28.10.2019. године отказан уговор о раду, иако јој је претходно 18.10.2019. године, од стране тужене, као послодавца, изречена дисциплинска мера „опомена са најавом отказа“, због повреде радне дисциплине из члана 179. став 3. тачке 2. и 3. Закона о раду. Наведена мера се изриче као претња односно стављање у изглед запосленом да ће му уговор о раду бити отказан без поновног упозорења уколико у наведеном року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе односно исто непоштовање радне дисциплине (члан 179.а

Закона о раду). Уколико у наведеном року запослени учини исту повреду радне обавезе односно ново истоврсно непоштовање радне дисциплине, претња се реализује отказом без поновног упозорења. Међутим, побијано решење од 28.10.2019. године донето је након изрицања дисциплинске мере „опомене са најавом отказа“ од 18.10.2019. године, као упозорења од стране тужене као послодавца, а да би отказ дат тужиљи због непоштовања радне дисциплине био законит било је неопходно да тужиља у наредном року од шест месеци учини исту повреду или непоштовање радне дисциплине у којој ситуацији би јој послодавац могао отказати уговор о раду без поновног упозорења из члана 180. Закона о раду. Супротно, тужена је отказала тужиљи уговор о раду оспореним решењем од 28.10.2019. године, без поновљене повреде радне дисциплине, и тако тужиљу два пута санкционисала за исте повреде радне дисциплине, како то правилно закључује и другостепени суд.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени разлози који су били предмет правилне и потпуне оцене другостепеног суда и оспорава утврђено чињенично стање, што није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић